

CAN CASAS, HISTÒRIA I ARQUITECTURA

PERE REDÓN I GEMMA ESTRADA (COORD.)

EL MONTSERRATÍ, 7

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Can Casas, història i arquitectura

PERE REDÓN I GEMMA ESTRADA (Coord.)

amb la col·laboració de
Francesc Elías
Jaume Jorba
Jordi Rogent
Enric Canela
Maria López de Vergara

Ajuntament del Bruc
Publicacions de l'Abadia de Montserrat
2022

Primera edició, maig de 2022

© els autors, 2022

La propietat d'aquesta edició és de Publicacions de
l'Abadia de Montserrat Ausiàs Marc, 92-98 - 08013

Barcelona ISBN: 978-84-9191-225-5

Dipòsit legal: B. 2734-2022

Imprès a Gràficas Rey

Fotografia de la coberta de Carles Estrada Planell

Sumari

PRÒLEG, per Enric Canela Vallès	5
PRESENTACIÓ, per Gemma Estrada	9
Gemma Estrada: CAPÍTULO 1. CAN CASAS I EL BRUC	11
Pere Redón: CAPÍTULO 2. LA FAMÍLIA I LA CASA	21
Dedicatòria i agraïments	23
El Trienni Liberal (1820-1823)	25
La família Casas s'estableix al Bruc	27
L'aventura japonesa d'un dels Casas	32
Els Casas del segle xx	34
Un fragment de testament	37
Una nova etapa: Josep Maria Casas de Müller	39
Can Casas Petit	42
Els darrers Casas	44
Arbre genealògic	47
Can Casas, un edifici senyorial	48
Segona fase de la construcció de Can Casas	53
L'etapa final	57
La venda	59
Francesc Elías i Jaume Jorba: CAPÍTULO 3. DE CASA SENYORIAL A CASA DE LA VILA	63
Primers passos	65
Adquisició de l'edifici	69
Obres de restauració i adequació	71
Can Casas avui	77
Jordi Rogent: CAPÍTULO 4. EL PROCÉS DE RESTAURACIÓ	79
1. Antecedents	81
2. L'edifici i els antecedents de les obres	84
3. Els diferents projectes i les fases d'obra	89
Gemma Estrada: CAPÍTULO 5. EL MODERNISME AL BRUC	101

Enric Canela i Maria López de Vergara: CAPÍTOL 6. UNA	
VISIÓ DE DINS DES DE FORA	113
Com eren? Com tractaven la gent?	116
Hi havia diferència entre la gent del Bruc i els Casas? En	
què es notava?	118
Es feien amb la gent del poble? Amb qui es relacionaven? ...	120
La gent del Bruc com els veia? Sentia enveja, admiració,	
respecte...?	122
BIBLIOGRAFIA	125
SIGLES	127

Pròleg

Una de les singularitats més remarcables del Bruc és la seva arquitectura, i en concret l'existència d'edificis modernistes al bell mig del nucli urbà com la Vil·la Antoinette i Can Casas Petit. També són molt singulars la casa Panamà Canal, Cal Cordero i Cal Xic Cordero. Tots ells llueixen entremig d'un poble que al llarg dels anys ha sabut mantenir una tipologia constructiva tradicional, cosa que, per contraposició, fa que encara ressaltin més i brillin amb una major esplendor.

Aquesta llista de construccions, breu però molt interessant, culmina amb Can Casas, seu de l'Ajuntament, de la biblioteca i del museu del nostre poble, que precisament per ser un edifici d'ús públic permet de conèixer-ne també l'interior i gaudir-ne en tot el seu abast.

Amb aquest llibre esmenem una paradoxa que hem patit els bruquetans respecte de Can Casas, un edifici alhora tan nostre i tan desconegut. Quin és el seu origen? Com és que l'Ajuntament n'és el propietari? Per què es va construir? Qui el va construir? Per què al Bruc del Mig?...

El llibre, a més, fa justícia a un edifici singular que en aquests moments representa el present del Bruc i ens projecta cap al futur com a municipi que creu en les seves possibilitats, en el treball de la seva gent i en la seva capacitat associativa i comunitària, que posa l'accent en la cultura, el lleure i els vincles comunitaris com a senyes d'una identitat imprescindible per sobreviure a l'expansió cada cop més gran de la metròpoli de Barcelona.

Aquest futur serà millor si el fonamentem en un major coneixement del nostre passat, i Can Casas, a més, és el gran exemple d'edi-

fici que ha canviat els usos amb el pas dels anys per adaptar-se a la realitat dels bruquetans i, a dia d'avui, per convertir-se en la gran infraestructura que ha de permetre la projecció de futur del municipi.

En l'experiència de quatre anys com a alcalde del Bruc, hi ha una vivència que s'ha repetit en innombrables ocasions, la d'atendre les preguntes d'algun visitant meravellat per la singularitat i la grandesa del nostre Ajuntament. «Com pot ser que en un poble com el Bruc tingueu aquest edifici com a Ajuntament? Com pot ser que en un poble com el Bruc hi hagi un edifici d'aquestes característiques? Quina sort!» Doncs, a partir d'ara, la resposta a aquestes preguntes podrà anar acompanyada d'un llibre que ho expliqui amb profunditat.

Així doncs, poder comptar amb Can Casas per a ús de tots els veïns és una sort i un privilegi, que ara queden encara més explicats, i el fet de poder-ne mantenir la propietat en mans de l'Ajuntament es deu a una acció visionària que hem de posar en valor i amb la qual hem de mostrar-nos agraïts.

El llibre, a més, ens permet posar Can Casas en el context de Catalunya i de la seva història, i això dona a l'edifici unes dimensions encara més grans de les que ja intuïem, i és que la història de Catalunya també es va escriure des del Bruc.

La restauració de l'edifici ha estat possible gràcies a les aportacions de la Diputació de Barcelona. Vagi per davant el nostre agraïment. Hi dediquem un capítol, que permet no tan sols veure com n'era de necessària quan l'Ajuntament va adquirir la casa, sinó també entreveure la dificultat tècnica de restaurar un edifici històric.

El llibre no hauria estat possible sense la Gemma Estrada i el Pere Redón, que hi aporten no tan sols la seva professionalitat i el saber fer, sinó també aquell punt d'il·lusió que fa que projectes complexos com aquest puguin tirar endavant. El Pere hi contribueix amb un plus d'implicació per haver viscut una gran part de la història des de dins, com a actor, i la Gemma hi dona, un cop més, el seu ampli coneixement de la història del Bruc, a més de la capacitat de coordinar i relligar tots els elements i extreure'n el millor, d'una manera ordenada i entenedora i sota el prisma de la voluntat de posar en valor i preservar el patrimoni local.

L'encàrrec del llibre tenia en un primer moment una vocació històrica, diríem que més científica, fonamentada en la recerca i la investigació, però la implicació personal del Pere Redón amb la

família Casas i, per tant, amb la història de la casa, va donar com a resultat un treball més vivencial, més íntim, més personal, que va portar també a nous capítols que cerquen aquest vincle més humà amb Can Casas. El capítol escrit a quatre mans per en Cisco Elías i en Jaume Camps va en aquesta direcció, i també, en certa mesura, el d'en Jordi Rogent, així com, per descomptat, el darrer de tots, que recull directament la visió d'alguns vilatans al respecte de la casa i la família.

Aprofito per a agrair-los la col·laboració, però sobretot la implicació, i per haver cregut en el llibre des del primer moment.

Estimem allò que coneixem, i estic convençut que amb aquesta lectura la vostra estima per Can Casas augmentarà. A mi m'ha passat. Poder sumar a la grandesa i esplendor de l'edifici la dimensió que hi aporta el coneixement de la seva història enforteix aquests sentiments.

Espero que en gaudiu i us convido a gaudir també de Can Casas, a redescobrir l'edifici a través de la lectura... Can Casas és de les bruquetanes i els bruquetans, i aquest llibre també és una manera de donar les gràcies als qui ho han fet possible.

ENRIC CANELA VALLÈS
Tinent d'alcalde
Ajuntament del Bruc

Presentació

Des de l'any 1985, la ubicació de l'Ajuntament la tenim a Can Casas. I ja és un fet que avui la major part dels bruquetans vinculem el nom d'aquest emblemàtic edifici amb la casa consistorial.

En aquest llibre, es pretén deixar constància de quina ha estat la història de la família Casas i de l'edifici des de la seva construcció fins a esdevenir la Casa de la Vila. Per a assolir aquest relat, s'inclouen diferents capítols escrits per diversos autors.

El cos del llibre pròpiament ens transporta a la història de la casa i de la família. Qui eren els Casas? Per quina raó van aparèixer al Bruc a mitjan segle XIX? Què en queda de la seva estada al poble? Ens ho explica en Pere Redón. Ell va conèixer molt de prop la família i durant molts anys ha pogut conèixer la casa. Primer com a amic d'un dels darrers propietaris i al cap dels anys com a tècnic de Cultura, essent com és una de les seves tasques fer la visita guiada a Can Casas i al Museu de la Muntanya de Montserrat ubicat a les golfes de la mateixa casa.

En el capítol que porta el títol «De casa senyorial a Casa de la Vila», en Francesc Elías i Aldosa i en Jaume Jorba i Camps, alcalde i regidor d'Urbanisme des del 1979 fins al 1995, ens expliquen totes les accions que van portar a terme perquè la casa, que el 1979 estava a punt de ser enderrocada, passés a ser propietat municipal.

Un cop la casa va ser del municipi es va haver de restaurar i equipar per a diferents usos al servei dels vilatans. En Jordi Rogent i Albiol, l'arquitecte municipal del Bruc des del 1979 fins al 1999, ens explica tot el procés de restauració pas per pas i les diferents vicissituds que va tenir.

Can Casas és un dels exemples del Modernisme dels quals gaudim al Bruc. D'aquest aspecte, ens en parla la Gemma Estrada tot posant en valor aquest estil de construcció. Alhora també ens introdueix en el context històric del Bruc en el tombant del segle XIX al XX.

I, per cloure el llibre, l'Enric Canela i la Maria López de Vergara ens relaten diferents vivències de persones del Bruc, de com coneixien la família Casas i s'hi relacionaven.

GEMMA ESTRADA

CAPÍTOL I
CAN CASAS I EL BRUC

per Gemma Estrada

La fesomia del carrer del Bruc del Mig està protagonitzada per Can Casas, una combinació, en el seu origen, de casa d'estiueig i masia dedicada a la vinya. És un edifici que té un fort impacte en el nucli urbà, tant per l'estil com per l'extensió al llarg del carrer amb una gran façana que s'obria a un pati, avui convertit en la plaça de l'Ajuntament. L'edifici és un dels elements més característics del patrimoni cultural i arquitectònic del Bruc, declarat bé cultural d'interès local pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (25 de març de 1992), i ha esdevingut una mostra molt representativa d'arquitectura modernista a la comarca de l'Anoia. El poble gaudeix d'aquest edifici no solament per l'ús que en fa, sinó també perquè explica part dels fets històrics del municipi a través de la història de la família que el va fer construir i diferents generacions de la qual van viure-hi durant dècades.

La presència de la família Casas al municipi del Bruc es remunta al primer quart del segle XIX, quan Joan Casas Llobateres va adquirir diverses finques rústiques amb la desamortització de 1820. Amb aquest negoci va començar la relació de la família Casas amb el poble del Bruc fins als anys setanta del segle XX, en què es van vendre la casa avui seu de l'Ajuntament.

Si bé la vinculació dels Casas amb el poble va estar motivada per atendre el patrimoni rústic, amb el pas dels anys la seva implicació en la vida social i política del municipi va esdevenir molt significativa.

L'any 1889, l'arquitecte modernista Cristóbal Cascante va projectar un edifici que havia de complir una doble finalitat: habitatge i celler. Les finques rústiques adquirides amb la desamortització plantades de vinya van fer necessari un lloc per a la producció del vi.

Can Casas només amb mitja crugia edificada. Inicis del segle xx.
Festa dels Pagesos. AFMB.

La primera construcció fou, doncs, la part de l'edifici dedicada al vi (cellers i cups) a la planta baixa i l'habitatge al pis. Al començament del segle xx s'acabaven les obres amb una segona part de la casa destinada a habitatge i que bàsicament correspon a la crugia oest. Quan els Casas inicien el projecte d'edificació d'una casa i celler, a finals del segle XIX, Catalunya vivia, com tot Espanya, el retorn a la monarquia borbònica en la persona d'Alfons XII, fill d'Isabel II. L'any 1874 va començar el període conegut com a Restauració, que finalitzà amb la crisi de final de segle arran de la pèrdua de les darreres colònies espanyoles (Cuba i Filipines). Amb la Restauració es va establir un nou sistema polític que pretenia conjuminar els principis conservadors amb algunes pràctiques liberals del Sexenni Democràtic (1868-1874). La característica del règim de la Restauració va ser el sistema polític i electoral que garantia el funcionament de la política tal com l'havia ideat Antonio Cánovas del Castillo (president del Govern i membre de la Unión Liberal). Es tractava de

l'alternança pactada en el poder dels dos partits polítics espanyols: el conservador i el liberal. Aquesta alternança s'obtenia amb una sèrie de mecanismes electorals fraudulents que permetien que el partit de torn aconseguís la majoria parlamentària per poder governar. Aquest sistema es va començar a esgotar a finals de segle amb la crisi colonial, però també hi va influir l'entrada en la política, sobretot a Catalunya, de forces regionalistes que a partir de 1901 començaren a tenir èxits electorals. També cal assenyalar l'ascens de les forces polítiques republicanes que reclamaven una república democràtica.

A Catalunya, la Restauració va ser ben rebuda per les classes dirigents. Molts burgesos militaren a les files dels partits dinàstics i obtingueren càrrecs polítics importants. És el cas del banquer Evarist Arnús i dels fabricants igualadins germans Godó. Quant al catalanisme polític, Catalunya va tenir amb Valentí Almirall un dels seus motors. Va fundar el *Diari Català* (1879); organitzà dos congressos catalanistes; va escriure *Lo catalanisme* (1886), llibre que resumia els principis bàsics del moviment, i també va ser promotor del document *Memorial de Greuges* llegit a Alfons XII en què es demanava el manteniment del dret civil català i el proteccionisme econòmic en el moment en què el Govern negociava un tractat comercial amb el Regne Unit que podia perjudicar la indústria tèxtil catalana.

El 1887 es va fundar la Lliga de Catalunya per part de persones d'ideologia conservadora que es mostraven en desacord amb Almirall. Entre els seus membres hi trobem Àngel Guimerà, Eusebi Güell i Bacigalupi, Lluís Domènech i Montaner, Prat de la Riba i Josep Puig i Cadafalch. Des de la Lliga es va fundar una nova entitat que coordinava tots els nuclis catalanistes comarcals i el 1891 es va crear la Unió Catalanista. Un dels primers actes de la Unió va ser l'assemblea que celebrà a Manresa el 1892, en la qual s'aprovaren les *Bases per a la constitució regional catalana*, conegudes com a Bases de Manresa. El document consistia en un conjunt de principis programàtics amb una barreja de concepcions tradicionalistes i modernitzadores que pretenien regenerar Catalunya i aconseguir un autogovern amb institucions pròpies. Un dels delegats que hi van assistir, en concret el delegat de la comarca d'Igualada i Santa Coloma, va ser Emili Pascual i Amigó, propietari hisendat de Can Pascual, casa situada al municipi dels Hostalets de Pierola, bé que a tocar del nucli del Bruc.

Durant els anys 1860-1880, la viticultura havia experimentat a Catalunya una forta expansió per la gran exportació de vi a França

com a conseqüència de la crisi de la fil·loxera que havia destruït les vinyes d'aquell país. Aquest insecte provenia del continent americà i a final de la dècada de 1860 havia arribat a Europa. Un any abans de l'inici de la construcció de Can Casas, el 1888, es destacava la producció de vi com un dels sectors més importants de l'economia de la comarca de l'Anoia. Era també la segona comarca de la província de Barcelona en extensió de vinya i la tercera en producció de vi. La producció es concentrava al sud-est de la comarca i destacaven els municipis de Piera (45.000 hl), Òdena i el Bruc (30.000 hl) i Pierola (18000 hl).¹ A mitjan segle XIX van proliferar les fassines o petites indústries destinades a fabricar aiguardent. Al Bruc hem de destacar la de Cal Fassiner, instal·lada el 1844 al Bruc de Dalt.

En la memòria del Mapa Vinícola de la província de Barcelona del 1890² es destaquen els principals viticultors. Del Bruc, se n'esmenten vint-i-vuit, entre els quals Josep Casas Sagristà, Josep Castellet, Josep Creus Rovira, Magí Pascual Tobella i Salvador Reventós.

Però l'any 1888 es donen les primeres dades de l'entrada de la fil·loxera a la comarca de l'Anoia. Magí Pascual, propietari de Can Pascual, va ser l'impulsor de la formació d'una societat mútua de defensa contra la fil·loxera juntament amb els pagesos que conreaven vinyes de la seva finca a Pierola. De seguida, ja el mateix any, unes comissions de Piera, Sant Sadurní d'Anoia, el Pla del Penedès i el Bruc es van desplaçar a França per estudiar l'experiència de replantació de la vinya que s'hi estava portant a terme.³ Hi van anar per aprendre la manera de combatre eficaçment la fil·loxera i el replantament de les vinyes amb peus de vinya americana immune a la plaga. Un dels principals promotors de la replantació al Bruc va ser en Josep Casas Chocomeli, fill de Josep Casas Sagristà.

S'ha de tenir present que a finals del segle XIX una part important de la terra es concentrava en mans de pocs propietaris i una gran quantitat de pagesos disposaven d'una propietat molt petita. Molts d'ells eren també rabassaires. Arrendaven un tros de terra per a conrear-hi vinya. El propietari i el rabassaire es posaven d'acord

1. Jordi PLANAS, *Viticultura i cooperativisme. La comarca d'Igualada, 1890-1939*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2015, p. 16, col·l. «Biblioteca Abat Oliba», núm. 297.

2. Ramon ROIG I ARMENGOL, *Memòria acompanyatòria al Mapa Regional Vinícola de la província de Barcelona*, Barcelona, 1890, p. 81.

3. Jordi PLANAS, *Viticultura i cooperativisme...*, op. cit., p. 21, nota 22.

amb l'anomenat contracte de rabassa morta, que restava en vigor mentre no haguessin mort dos terços dels ceps plantats. Els propietaris del camp català van fer front a la crisi de la fil·loxera, ja fos des de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (fundat a Barcelona el 1851) o des de l'Associació de Contribuents Viticultors del partit judicial d'Igualada, domiciliada al Bruc, els estatuts de la qual s'aprovaren l'any 1888. Amb la fil·loxera, el contracte de rabassa quedava extingit i el propietari demanava al jutjat que se li retornés la plena propietat sobre la terra. La crisi va fer que molts rabassaires marxessin dels pobles per buscar una millor vida. Aquest èxode queda palès en l'evolució demogràfica de la població. Així, trobem que al Bruc, l'any 1857, hi havia un cens de 1.500 persones, el 1887 de 1.630, el 1900 de 1.186 i el 1910 de 1.239.

Tot i que molts pagesos devien emigrar, també van poder tenir una oportunitat de guanyar-se la vida treballant als forns d'obra, documentats ja des del segle XVI. Havia estat una activitat manufacturera molt comuna en la majoria de les masies, feina que es combinava amb l'agricultura. Una de les especialitats dels forns del Bruc van ser les toves i els totxos per als forns de pa i els cairons per als cups de vi. El lloc d'ubicació dels forns depenia molt del tipus de terra. Al Bruc, l'existència de pissarres semirefractàries (llicorelles), terres molt adequades per a fer rajoles i teules, va afavorir la instal·lació d'aquesta indústria. Al segle XIX coneixem l'existència dels forns d'obra de Can Marquès, Can Vallès, Cal Cordero —propietat de Josep Elías i Bigorra— i el forn del «Xic Vallès» (Francesc Vallès i Sibila), actualment bòbila Esteve. El forn de Josep Elías i Creus va passar a ser la primera bòbila del Bruc (es va inaugurar l'any 1917). Una altra indústria que es documenta al municipi al llarg del segle XIX són els forns de vidre, especialment al sector de Sant Pau de la Guàrdia. Tot i així, el sector econòmic en què treballava la major part de la població era l'agricultura. Al padró d'habitants del 1872 s'hi recullen aquests oficis: «labrador», «jornalero», «carretero», «alpargatero», «alfarero», «albañil», «maestro», «carpintero», «costurera», «guardia civil», «ecónomo», «peón caminero», «pastor», «sastre».⁴

Al primer quart del segle XX s'han de destacar dos fets que van aportar canvis al poble. En primer lloc, la celebració de les festes del

4. AHMB, Padró municipal d'habitants, UI 832 9-2-1 (1872-1875).

centenari de les batalles del Bruc dels dies 4, 5 i 6 de juny de 1908 en què es van aplegar un gran nombre de personalitats. La commemoració havia estat organitzada per una comissió nomenada per l'Ajuntament, essent-ne un dels principals promotors Emili Pascual i Amigó.⁵ Coincidint amb tal esdeveniment, es va esplanar un nou carrer, el passeig dels Herois. Havia de ser el lloc on es construïren xalets per als estiuejants. Sabem que en aquell emplaçament hi havia hagut un parell de xalets desapareguts pels voltants dels anys seixanta del segle xx. Altres cases d'estiuejants edificades entre 1914 i 1916 les trobem al Bruc del Mig, prop del passeig dels Herois, formalitzant un conjunt d'edificis d'estil modernista.

Cal Díaz o Vil·la Antoinette. Bruc del Mig. Voltants de 1920. AFMB.

5. Gemma ESTRADA PLANELL, *Les Festes de Commemoració del Centenari de la Guerra del Francès*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2008, col·l. «El Montserratí», núm. 4.

En segon lloc, les obres i millores que es van fer gràcies a l'aportació de la Mancomunitat de Catalunya. El projecte de creació d'una mancomunitat de les quatre províncies va ser impulsat per la Lliga Regionalista, partit polític nascut el 1901 de la fusió del Centre Nacional Català i la Unió Regionalista. El projecte de Mancomunitat va ser aprovat l'any 1912 a les Corts durant el govern liberal de Canalejas. Però no va ser fins al 1913, quan era president del Govern Eduardo Dato, que mitjançant el Reial Decret del 18 de desembre es va autoritzar les diputacions catalanes a mancomunar-se amb una finalitat administrativa. El 6 d'abril de 1914 va quedar constituïda la Mancomunitat de Catalunya sota la presidència d'Enric Prat de la Riba.

El Consell Permanent de la Mancomunitat va aprovar la construcció del pont de la Parròquia l'agost del 1915, quan era alcalde Josep Casas Chocomeli. Les gestions dutes a terme des de l'Ajuntament van ser secundades pel diputat provincial per Igualada-Vilafranca Josep Queralt Martí, propietari agrícola i vinicultor nascut a Argençola, copropietari i gerent de l'empresa La Hispano Igualadina i un dels fundadors i màxims dirigents de la Unió de Vinyaters de Catalunya. No solament la Mancomunitat va ajudar en el projecte de construcció del pont, sinó que també va aportar la instal·lació de la línia telefònica i l'enllumenat públic, dos exemples clars de modernització del poble a l'inici del segle xx.

Els cognoms Casas i Pascual continuen essent protagonistes en aquest primer quart de segle. El 1911 es va constituir el primer Consell Comarcal de la Unió de Vinyaters. El representant de la delegació local de Pierola va ser Emili Pascual i Amigó, i el de la delegació del Bruc, Josep Casas Chocomeli, que també va ser vicepresident del Consell Comarcal de Vinyaters de Martorell quan el Bruc va passar a formar-ne part.

El 1913 es crea el Sindicat Agrícola del Bruc,⁶ un sindicat catòlic sota el patronatge de Sant Isidre. Va sorgir a iniciativa de la Lliga Social del Bruc, entitat presidida pel prevere Salvador Rial, rector de la parròquia de Santa Maria del Bruc. L'any 1918, el sindicat tenia quaranta-tres socis. El secretari era Josep Maria Casas de Müller, fill de Josep Casas Chocomeli, que més tard, el 1917, fou secretari de

6. Jordi PLANAS, *Viticultura i cooperativisme...*, op. cit., p. 157.

la Federació Catòlica Agrària Barcelonesa. I l'any 1930, el Sindicat del Bruc tenia de president Emili Pascual i Amigó.

Una altra millora d'aquest inici de segle, coincidint amb els anys en què Josep Casas Chocomeli va ser alcalde, fou la compra, el 1919, al propietari Pomarola de la casa del carrer del Bruc del Mig, 19 (avui, número 23). Es va adquirir amb l'ajuda d'un crèdit de la Mancomunitat i d'un donatiu de Manuel Girona Fernández, diputat a Corts pel districte d'Igualada aquell mateix any. El projecte preveia instal·lar-hi la casa consistorial, les escoles de nois i noies i la residència dels mestres.

Carrer del Bruc del Mig. A dreta i esquerra, edificis modernistes. Inicis del segle xx.

Aquest llibre es proposa donar a conèixer les singularitats d'un dels edificis més remarcables dins del patrimoni cultural del Bruc: els seus promotors, la seva construcció i les vicissituds que al llarg del temps hi han tingut lloc fins a esdevenir un equipament municipal. Els autors expliquen en els diversos capítols, a partir de la seva relació personal i de coneixement de l'edifici, el valor d'aquest patrimoni històric i arquitectònic.

Pere Redón. Periodista, escriptor i editor de llibres i revistes. Col·laborador de l'Ajuntament del Bruc del 1971 al 2019 en temes administratius, històrics i culturals. Amb el suport del Patronat de la Muntanya va crear el Museu de la Muntanya de Montserrat del Bruc.

Gemma Estrada. Llicenciada en Història de l'Art per la UB. Autora de diversos llibres sobre el Bruc i la comarca de l'Anoia.

Francesc Elías. Enginyer Tècnic Industrial. Alcalde del Bruc de 1979 a 1995.

Jaume Jorba. Doctor en Biologia per la UB. Regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament del Bruc de 1979 a 1995.

Jordi Rogent. Arquitecte municipal del Bruc de 1979 a 1999. Articulista i conferenciant sobre temes de Patrimoni. Premio Europeo Città di Terni al Patrimonio Industriale (Itàlia, 2004) pels seus treballs a la Colònia Güell.